

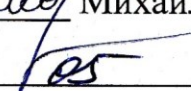
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Одеського державного
аграрного університету,
голова приймальної комісії

проф. Михайло БРОШКОВ

 2022 р.

ПРОГРАМА

ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
для вступу до Одеського державного аграрного університету в 2022 році

Програма індивідуальної усної співбесіди з історії України призначена для осіб, які вступають до Одеського державного аграрного університету на перший курс навчання за результатами індивідуальних усних співбесід відповідно до пунктів 2-4 розділу VIII Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 27 квітня 2022 року № 392 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400).

Програму індивідуальної усної співбесіди з історії України на підставі наказу від 26 червня 2018 року № 696, затвердженого Міністерством освіти і науки України, з урахуванням основних складових історичної свідомості, мети, змісту та результатів навчально-пізнавальної діяльності, які закладені у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти та чинній навчальній програмі з історії України для закладів загальної середньої освіти. Програма індивідуальної усної співбесіди охоплює шкільний курс з історії України, а саме, історичний період з 1914 року і до початку XXI століття, і складається з 13 тем.

Програма індивідуальної усної співбесіди з історії України містить вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учасників з цього навчального предмета, а також конкретизує, що повинен знати та вміти випускник навчального закладу в межах визначених тематичних розділів. Також у програмі наведено перелік пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва, список персоналій обов'язкових для розпізнавання абітурієнтами.

Розділ програми	Зміст, дати, історичні персоналії, поняття та терміни
<p>ТЕМА 1: УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ</p>	<p>Зміст: Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Военні дії на території України в 1914— 1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро- Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.</p> <p>Дати: серпень 1914 р. - утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців (УСС), створення Союзу визволення України; 1914 р. - Галицька битва; 1915 р. - утворення Загальної української ради; 1916 р. - Брусилівський прорив.</p> <p>Персоналії: Костя Левицького, Дмитра Донцова, Андрія Жука, Михайла Галущинського. Вільгельма Франца фон Габсбурга-Лотрінгена (Василя Вишиваного)</p> <p>Поняття та терміни: «світова війна», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство», «мобілізація», «евакуація».</p> <p>Характеризувати територіально-політичні плани ворогуючих держав щодо українських земель, позиції українських політичних сил щодо війни,</p>

	<p>політичне життя та соціально-економічне становище населення в роки війни; діяльність вказаних історичних діячів.</p> <p>Визначати політичні та соціально-економічні наслідки війни для українського суспільства.</p>
<p>ТЕМА 2: ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ</p>	<p>Зміст: Революційні події в Україні в 1917- на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією.</p> <p>Проголошення УНР. Кримськотатарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України.</p> <p>Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.</p> <p>Дати:</p> <p>березень 1917 р. - утворення Української Центральної Ради (УЦР);</p> <p>квітень 1917 р. - Всеукраїнський національний конгрес;</p> <p>червень 1917 р. - I Універсал УЦР;</p> <p>липень 1917 р. - II Універсал УЦР;</p> <p>листопад 1917р. - III Універсал УЦР;</p> <p>9 (22) січня 1918 р.- IV Універсал УЦР, проголошення незалежності Української Народної Республіки (УНР);</p> <p>січень 1918 р.- бій біля станції Крути;</p> <p>січень (лютий) 1918 р. - Берестейський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу.</p> <p>Персоналії:</p> <p>Михайла Грушевського, Володимира Винниченка, Сергія Єфремова, Петра Болбочана, Номана Челебіджіхана.</p> <p>Поняття та терміни:</p> <p>«автономізація», «самостійники», «Українська Центральна Рада», «універсали УЦР», «Генеральний Секретаріат», «Вільне козацтво», «Установчі Збори», «більшовизм», «курултай».</p> <p>Характеризувати діяльність УЦР, українських партій; основні положення універсалів УЦР; взаємовідносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією; боротьбу за владу в Києві в жовтні - листопаді 1917 р.; ультиматум Раднаркому; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів.</p>

	<p>Визначати причини Української революції, її характер; роль «Всеукраїнських з'їздів рад» у містах Київ та Харків; причини та наслідки першої війни більшовицької Росії з УНР; здобутки і прорахунки УЦР в державотворчому процесі. Пояснювати історичне значення універсалів УЦР</p>
<p>ТЕМА 3: РОЗГОРТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. БОРОТЬБА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ</p>	<p>Зміст: Гетьманський переворот. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919- 1922 рр.). Культура та духовність. Дати: 29 квітня 1918р.- державний переворот і прихід до влади Павла Скоропадського; 1 листопада 1918 р. - Листопадовий зрив у Львові; 13 листопада 1918 р. - проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР); листопад 1918 р. - заснування Української академії наук (УАН); 14 листопада. 1918 р. - утворення Директорії; 22 січня 1919 р. - проголошення Акта злуки УНР та ЗУНР; грудень 1919 — травень 1920 рр. - Перший Зимовий похід армії УНР; квітень 1920 р.- Варшавська угода; березень 1921 р. — Ризький мирний договір; 1921 р. - утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ); листопад 1921 р. - Другий Зимовий похід армії УНР. Персоналії: Павла Скоропадського, Дмитра Вітовського, Євгена Петрушевича, Симона Петлюри, Нестора Махна, Василя Липківського, Григорія Нарбута, Володимира Вернадського. Поняття та терміни: «Директорія», «соборність», «отаманщина», «воєнний комунізм», «червоний терор», «інтервенція», «Чортківська офензива», «Київська катастрофа», «автокефальна церква». Характеризувати внутрішню та зовнішню політику урядів</p>

	<p>гетьмана Павла Скоропадського, Директорії УНР, ЗУНР, Української Соціалістичної Радянської Республіки (УСРР), зміст Варшавської угоди між УНР та Польщею, Ризького мирного договору, культурне життя, в Україні в 1918-1921 рр.; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів. Визначати причини гетьманського перевороту та падіння влади гетьмана Павла Скоропадського; особливості внутрішнього та зовнішнього становища УНР часів Директорії; причини і наслідки українсько-польської війни та підписання Симоном Петлюрою Варшавської угоди; причини поразки Української революції. Пояснювати історичне значення відновлення української державності на східно- та західноукраїнських землях та об'єднання українських держав (Акт злуки УНР та ЗУНР).</p>
<p>ТЕМА 4: ВСТАНОВЛЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ</p>	<p>Зміст: Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільно- політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згорання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя. Дати: 1921-1923 рр. - масовий голод в Україні; 1922 р. - вхідження УСРР до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік (СРСР); 1923 р. - початок політики коренізації/українізації в УСРР; 1925 р. - проголошення курсу на індустріалізацію. Персоналії: Олександра Шумського, Миколи Хвильового, Михайла Волобуєва. Поняття та терміни: «тоталітарний режим», «нова економічна політика (неп)», «коренізація», «українізація», «індустріалізація». Характеризувати складові непу, -процес стабілізації економічного й соціального життя в Україні; національну, релігійну та церковну політику в Україні, коренізацію/українізацію та її наслідки, особливості української культури; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів. Визначати причини та наслідки вступу УСРР в СРСР; причини та особливості впровадження непу в Україні; коренізації/українізації, її вплив на суспільство та українську культуру.</p>
<p>ТЕМА 5: УТВЕРДЖЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ</p>	<p>Зміст: Форсована індустріалізація. Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932 - 1933 рр. - геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне</p>

	<p>виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-х- початку 1930-х рр. Згорання українзації.</p> <p>Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження. Антирелігійна кампанія.</p> <p>Дати: 1928/1929-1932 рр. - перша п'ятирічка; 1928 р. - судовий процес у Шахтинській справі; 1929 р.- початок насильницької колективізації; 1930 р.- судовий процес у справі Спілки визволення України (СВУ); 1932-1933 рр. - Голодомор в Україні; 1934 р. - перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва; 1937 р. - ухвалення Конституції УРСР; 1937-1938 рр. - «Великий терор». Персоналії: Казимира Малевича, Михайла Бойчука, Леся Курбаса, Олександра Довженка.</p> <p>Поняття та терміни: «п'ятирічка», «соціалістична індустріалізація», «колективізація сільського господарства», «репресії», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «Голодомор», «чорна дошка», «націонал-ухильництво», «розстріляне відродження», «Головне управління таборів (ГУТаб)», «паспортна система», «геноцид», «соціалістичний реалізм». Характеризувати сутність політики форсованої індустріалізації та насильницької колективізації; взаємозв'язок між складовими політики сталінського тоталітарного режиму (індустріалізація, колективізація, «культурна революція», масові репресії); зміни в соціальній структурі населення, особливості культурного життя періоду; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів. Визначати причини, джерела фінансування та наслідки політики форсованої індустріалізації та насильницької колективізації; причини та наслідки масових репресій, Голодомору.</p>
<p>ТЕМА 6: ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД</p>	<p>Зміст: Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й соціально-економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне і культурне життя української еміграції.</p> <p>Дати: 1920 р. - підписання Бессарабського протоколу, визнання країнами Антанти входження</p>

	<p>Бессарабії до складу Румунії; 1923 р. - визнання країнами Антанти входження Східної Галичини до складу Польщі, саморозпуск уряду ЗУНР; 1925 р. - утворення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО); 1929 р. - утворення Організації українських націоналістів (ОУН); 1930 р. - проведення польською владою акції «пацифікації»; 1938 р. - надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехо-Словаччини; 15 березня 1939 р. - проголошення незалежності Карпатської України. Персоналії: Євгена Коновальця, Володимира-Сергія Залозецького-Саса. Василя Мудрого, Августина Волошина. Поняття та терміни: «осадництво», «пацифікація», «інтегральний націоналізм», «русинство», «політична еміграція» Характеризувати вплив міжнародної ситуації 1920-1930-х рр. на політику урядів Польщі, Румунії, Чехословаччини в українських землях, стан економіки, життя населення, освіти та культури, різні течії національного руху, діяльність політичних партій західноукраїнських земель у 1930-х рр.; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів. Визначати причини поділу українських земель між різними державами в 1920-1930-х рр. та їх наслідки для суспільства; причини і наслідки діяльності українських політичних сил.</p>
<p>ТЕМА 7: УКРАЇНА ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ</p>	<p>Зміст: Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939— 1940 рр. Початок німецько- радянської війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський</p>

партизанський рух. Бойові дії 1942-1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність.

Дати:
 23 серпня 1939 р. - радянсько-німецький договір про ненапад і таємний протокол до нього («пакт Молотова-Ріббентропа»);
 1 вересня 1939р. - початок Другої світової, війни;
 17 вересня .1939 р, - вторгнення Червоної армії на територію Західної України;
 червень 1940 р. - вторгнення Червоної армії на територію Бессарабії та Північної Буковини;
 22 червня 1941 р. - напад Німеччини на СРСР;
 30 червня 1941 р. - проголошення Акта відновлення Української Держави;
 14 жовтня 1942 р. - створення Української повстанської армії (УПА);
 грудень 1942 р. - початок вигнання німецьких військ та їх союзників з України;
 6 листопада 1943 р. - вигнання німецьких окупантів з м. Київ;
 січень-лютий 1944р. - Корсунь-Шевченківська наступальна операція;
 28жовтня 1944р.- завершення вигнання німецьких військ, та їх союзників з території України;
 9 травня 1945 р.- День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні;
 2 вересня 1945 р.- завершення Другої світової війни.

Персоналії:
 Івана Багряного, Тараса Бульби (Боровця), Степана Бандери, Андрія Мельника, Ярослава Стецька, Романа Шухевича, Кирила Осьмака, Івана Кожедуба, Олексія Береста, Амет-Хана Султана, Василя Порика, Кузьми Дерев'янка, Олени Теліги.

Поняття та терміни:
 «радянізація», «план “Барбаросса”», «випалена земля», «нацистський новий порядок», «план “Ост”», «Голокост», «остарбайтери», «концтабори», «колабораціонізм», «похідні групи», «Поліська Січ», «бандерівці», «чорносвітники», «депортація», «український визвольний рух».

	<p>Характеризувати суть гітлерівських планів «Барбаросса» та «Ост», «нацистського нового порядку», Голокост, діяльність українського визвольного руху, діяльність та здобутки вказаних історичних діячів</p> <p>Визначати наслідки радянсько-німецьких договорів 1939 р. для українських земель, політики радянізації новоприєднаних до УРСР територій, причини поразок Червоної армії у 1941-1942 рр., основні результати, та наслідки війни для України й українського народу, внесок українського народу в перемогу над нацистською Німеччиною та її союзниками; особливості культури й духовного життя в період війни.</p> <p>Пояснювати наслідки найважливіших воєнних подій 1941—1944 рр. на території України, депортації кримських татар та інших народів Криму.</p>
<p>ТЕМА 8: УКРАЇНА В ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ</p>	<p>Зміст:</p> <p>Україна - співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах.</p> <p>Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ.</p> <p>Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.</p> <p>Дати:</p> <p>1945 р. - входження Закарпаття до складу УРСР; квітень 1945 р. - Україна- співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН); березень 1946 р. - ліквідація УГКЦ; 1946-1947 рр. - масовий голод в Україні; квітень - липень 1947 р. - проведення польською владою операції «Вісла»; жовтень 1947 р. - проведення операції «Захід»; 1951р. - встановлення західного кордону УРСР.</p> <p>Персоналії:</p> <p>Олександра Богомольця, Сергія Лебедева, Андрія Малишка, Максима Рильського, Володимира Сосюри, Павла Тичини, Володимира: Філатова, Василя Кука, Йосипа Сліпого.</p> <p>Поняття та терміни:</p> <p>«відбудова», «операція “Вісла”», «операція “Захід”», «ждановщина», «лисенківщина», «космополітизм», «холодна війна».</p> <p>Характеризувати політику влади щодо соціально-економічного, культурного, релігійного і повсякденного життя, хід операцій «Вісла» та «Захід»; діяльність та здобутки вказаних</p>

	<p>історичних діячів. Визначати особливості та наслідки радянської заходніх областей, причини та наслідки проведення операцій «Вісла» та «Захід», розгортання ідеологічних кампаній. Пояснювати причини масового голоду в Україні, ліквідації УГКЦ. Зміст: Україна - співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянської та репресії у заходніх областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-хрр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність. Дати: 1945 р. - входження Закарпаття до складу УРСР; квітень 1945 р. - Україна- співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН); березень 1946 р. - ліквідація УГКЦ; 1946-1947 рр. - масовий голод в Україні; квітень - липень 1947 р. - проведення польською владою операції «Вісла»; жовтень 1947 р. - проведення операції «Захід»; 1951р. - встановлення західного кордону УРСР. Персоналії: Олександра Богомольця, Сергія Лебедева, Андрія Малишка, Максима Рильського, Володимира Сосюри, Павла Тичини, Володимира Філатова, Василя Кука, Йосипа Сліпого. Поняття та терміни: «відбудова», «операція “Вісла”», «операція “Захід”», «ждановщина», «лисенківщина», «космополітизм», «холодна війна». Характеризувати політику влади щодо соціально-економічного, культурного, релігійного і повсякденного життя, хід операцій «Вісла» та «Захід»; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів. Визначати особливості та наслідки радянської заходніх областей, причини та наслідки проведення операцій «Вісла» та «Захід», розгортання ідеологічних кампаній. Пояснювати причини масового голоду в Україні, ліквідації УГКЦ.</p>
<p>ТЕМА 9: УКРАЇНА В УМОВАХ ДЕСТАЛІНІЗАЦІЇ</p>	<p>Зміст: Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством.</p>

	<p>Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність. Дати: 1953-1954 рр. - повстання політичних в'язнів у сталінських концтаборах, ліквідація ГУТабу; лютий 1954 р. - входження Кримської області до складу УРСР; 1956 р. – XX з'їзд КПРС, засудження культу .особи; 1959р. - утворення Української робітничо-селянської спілки; 1959 р. - утворення Клубу творчої молоді «Сучасник» у м. Київ. Персоналії: Катерини Білокур, Левка Лук'яненка, Івана Світличного, Василя Стуса, Алли Горської, Ліни Костенко, Євгена Сверстюка, Василя Симоненка, Леся Танюка, Сергія Корольова. Поняття та терміни: «десталінізація», «культ особи», «лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргосп», «шістдесятники», «дисиденти». Характеризувати сутність процесу десталінізації; спроби реформ управління економікою в середині 1950-1960-хрр., особливості розвитку культури; сутність антирежимного руху та його течії; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів. Визначати наслідки процесу лібералізації, реформ для українського суспільства, причини виникнення та значення антирежимного руху. Пояснювати причини та наслідки входження Кримської області до складу УРСР.</p>
<p>ТЕМА 10: УКРАЇНА В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ</p>	<p>Зміст: Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Культура й духовність. Дати: 1965 р. - перша хвиля масових затримань діячів антирежимного руху; 1970- 1972 рр. - видання самвидавного «Українського вісника»; 1972 р. - друга хвиля масових затримань діячів антирежимного руху; 1976 р. - утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод (УГГ). Персоналії: Івана Дзюби, Валерія Марченка, Петра Григоренка, Миколи Руденка, В'ячеслава Чорновола, Михайла Браїчевського, Сергія Параджанова, Івана Миколайчука, Олесь Гончара, Леоніда Вікова, Володимира Івасюка, Муетафи Джемілева, Миколи Амосова, Олега Антонова. Поняття та терміни: «застій», «дефіцит», «розвинений соціалізм»,</p>

	<p>«номенклатура», «самвидав», «тамвидав», «правозахисник».</p> <p>Характеризувати наслідки змін в політичному керівництві УРСР на початку 1970-х рр.; стан економіки; основні вимоги та напрями дисидентського руху 1960-1970-х рр., явища у сфері культури, політику зросійщення; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів.</p> <p>Визначати причини політико-ідеологічної кризи радянського ладу в Україні, активізації спротиву, досягнення та проблеми розвитку соціальної сфери.</p> <p>Пояснювати значення дисидентського руху.</p>
<p>ТЕМА 11: ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ТЕМА 11: ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ</p>	<p>Зміст: Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух.</p> <p>Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р.</p> <p>Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження.</p> <p>Дати: квітень 1985 р. - початок «перебудови»; 26 квітня 1986 р. - катастрофа на Чорнобильській атомній електростанції (АЕС); вересень 1989 р. - створення Народного руху України за перебудову; березень 1990 р. - проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР; 16 липня 1990 р. - ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України; жовтень 1990 р. - «революція на граніті»; 24 серпня 1991 р. - ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України; 1 грудня 1991р. - проведення Всеукраїнського референдуму та обрання Президента України.</p> <p>Персоналія: Леоніда Кравчука.</p> <p>Поняття та терміни: «перебудова», «гласність», «плюралізм», «український національно-демократичний рух», «багатопартійність», «суверенітет», «незалежність»,</p>

	<p>«ринкові відносини», «референдум», «президент». Характеризувати зміст та основні напрями політики «перебудови», розгортання соціального і національного рухів, зв'язок між національно-демократичним і дисидентським рухами як формами українського визвольного руху, процес формування багатопартійності, зміст Декларації про державний суверенітет України та Акта проголошення незалежності України, особливості соціально-економічної становища УРСР; діяльність вказаного історичного діяча. Визначати причини та наслідки поглиблення економічної кризи, погіршення життєвого рівня населення, падіння авторитету Комуністичної партії України. Пояснювати причини розпаду СРСР і його наслідки для державотворення в Україні.</p>
<p>ТЕМА 12: СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ЯК НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ</p>	<p>Зміст: Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998—2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність.</p> <p>Дати:</p> <p>6 грудня 1991 р. - започаткування Збройних Сил України; липень 1994 р. - обрання Леоніда Кучми Президентом України; 1995 р. - обрання України членом Ради Європи (РЄ); 28 червня 1996 р.- ухвалення Конституції України; вересень 1996 р.- запровадження національної грошової одиниці-- гривні; жовтень-грудень 2004р. - «Помаранчева революція», обрання Президентом України Віктора Ющенка. Поняття та терміни: «корупція», «тіньова економіка», «олігарх», «Помаранчева революція», «поліконфесійність».</p> <p>Персоналії:</p> <p>Леоніда Кучми, Віктора Ющенка, Любомира Гузара, Леоніда Каденюка.</p> <p>Характеризувати державотворчі процеси, зміни в політичному, соціально-економічному, національному, культурному житті, здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий простір; діяльність та здобутки вказаних</p>

	<p>історичних діячів. Визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності. Пояснювати причини європейської інтеграції України.</p>
<p>ТЕМА 13: ТВОРЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНИ</p>	<p>Зміст: Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країні ЄС Для громадян України. Культура й духовність. Дати: 2008 р. - вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ); січень 2010 р. – обрання Віктора Януковича Президентом України; листопад 2013 - лютий 2014 рр. - революція Гідності, повалення авторитарного режиму; червень 2014 р. - обрання Петра Порошенка Президентом України; 2014 р. - підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС); вересень 2014р., лютий 2015 р. - Мінські домовленості. Персоналії: Петра Порошенка. Зміст: Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країні ЄС Для громадян України. Культура й духовність. Дати: 2008 р. - вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ); січень 2010 р. – обрання Віктора Януковича Президентом України; листопад 2013 - лютий 2014 рр. - революція Гідності, повалення авторитарного режиму; червень 2014 р. - обрання Петра Порошенка Президентом України;</p>

	<p>2014 р. - підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС); вересень 2014 р., лютий 2015 р. - Мінські домовленості. Персоналії: Петра Порошенка.</p> <p>Поняття та терміни: «Євромайдан», «революція Гідності», «Небесна Сотня», «анексія»; «сепаратизм», «антитерористична операція», «тимчасово окупована територія», «кіборг», «волонтерський рух»; «люстрація», «громадянське суспільство», «безвізовий режим», «екуменізм».</p> <p>Характеризувати перебіг державотворчих процесів в Україні впродовж останнього десятиліття; природу походження, рушійні сили та "значення Євромайдану і революції Гідності; чинники формування громадянського суспільства в незалежній Україні; важливість для України політичної асоціації, економічної інтеграції та впровадження безвізового режиму з ЄС; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів.</p> <p>Визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності; основні тенденції та протиріччя соціально-економічного розвитку України в 2005-2008, 2008-2014 і після 2014 р.</p> <p>Пояснювати передумови, ознаки та наслідки агресії Росії проти України.</p>
--	---

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Бойко О. Д. Історія України : навч. посіб. 3-тє вид, виправл., доповн. Київ: Академвидав, 2010. 688 с.
2. Власов В.С. Історія України / В.С. Власов, С.В. Кульчицький, О.Є. Панарін. Київ: Літера ЛТД, 2020. 416 с.
3. Власов В. С. Історія України (рівень стандарту) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / В. С. Власов, С. В. Кульчицький. Київ : Літера ЛТД, 2018. 256 с.
4. Власов В. С. Історія України (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / В. С. Власов, С. В. Кульчицький. Київ : Літера ЛТД, 2019. 256 с.
5. Земерова Т. Історія України. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання і державної підсумкової атестації / Т. Земерова. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. 640 с.
6. Король В.Ю. Історія України: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2008. 496 с.
7. Історія України: Документи. Матеріали: навч. посіб /уклад., комент. В. Ю. Короля. Київ: Видавничий центр «Академія», 2001. 234с.
8. Остафійчук В. Ф. Історія України. Сучасне бачення : навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2008. 348 с.
9. Світлична В. В. Історія України: навч. посіб. Київ: Каравела, 2006. 250 с.
10. Хлібовська Г.М. Історія України. Рівень стандарту: підручник для 11 класу. /Г.М. Хлібовська, О.В. Наумчук, М.Є. Крижановська, І.Б. Гирич, І.О. Бурнейко. Тернопіль: Астон, 2019. 256 с.

Додаткова література

1. Колективізація і голод на Україні 1929-1933 рр.: Збірник документів і матеріалів / упоряд., передм. та коментарі Г.М. Михайличенка,Є.П. Шаталіної; під ред. С. Кульчицького. Київ : Наукова думка, 2021. 736 с.
2. Лазарович М. В. Історія України: навч. посіб. 5-те вид. Тернопіль, 2018. 147 С.
3. Чайковський А. С. Невідома війна : партизанський рух в Україні 1941–1944 рр. мовою документів, очима історика. Київ : Україна, 2014. 256 с.
4. Яневський Д.Б. Конституційні акти України 1917-1920 рр. Київ: Абрис, 2019. 154 с.

Абітурієнти можуть користуватися також іншими підручниками, посібниками, довідниками та словниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Інформаційні ресурси

- <http://zno.osvita.ua/ukraine-history/>
- <http://history.org.ua/uk>
- <https://history.vn.ua/book/history1.html>

ПЕРЕЛІК

питань для індивідуальної усної співбесіди з історії України

1. Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав.
2. Перша світова війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада.
3. Воєнні дії на території України в 1914— 1917 рр.
4. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці.
5. Політика Російської імперії та Австро - Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.
6. Революційні події в Україні в 1917 - на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення.
7. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР.
8. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути.
9. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.
10. Гетьманський переворот. Українська Держава.
11. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр.
12. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР.
13. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід.
14. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.).
15. Масовий голод у південних губерніях УСРР.
16. НЕП в УСРР.
17. Входження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР.
18. Суспільно - політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації / українізації в УСРР.
19. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя.
20. Форсована індустріалізація. Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства.
21. Голодомор 1932 – 1933 рр. Масштаби та наслідки Голодомору.
22. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-х- початку 1930-х рр. Згорання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження. Антирелігійна кампанія.
23. Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю.
24. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН.
25. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання.

26. Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно- політичне й соціально- економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність.
27. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни.
28. Радянсько-німецькі договори 1939 р.
29. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939–1940 рр.
30. Початок німецько- радянської війни. Бойові дії в 1941–1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму.
31. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голокост.
32. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух.
33. Бойові дії 1942-1943 рр.
34. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України.
35. Депортація кримських татар та інших народів Криму.
36. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй.
37. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях.
38. Україна – співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах.
39. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ.
40. Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр.
41. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність. Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах.
42. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя.
43. Зміни адміністративно- територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством.
44. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.
45. Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р.
46. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Культура й духовність.
47. Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм.
48. Український національно-демократичний рух. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р.
49. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті.
50. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.).
51. Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР.
52. Міжнародне визнання України. Духовне відродження.
53. Державотворчі процеси в незалежній Україні.
54. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму.
55. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності.

56. Конституція України.
57. Економіка України в 1991 – 1998 рр. та в 1998 – 2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система.
58. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства.
59. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція.
60. Україна в системі міжнародних відносин.
61. Суспільно-політичне життя України в 2005 – 2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича.
62. Революція Гідності. Небесна Сотня.
63. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного врегулювання.
64. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р.
65. Євроінтеграційний' поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС Для громадян України. Культура й духовність.

**ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ
за результатами індивідуальної усної співбесіди з історії України**

СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

- На індивідуальну усну співбесіду виноситься 4 довільних питання із загального переліку питань для індивідуальної усної співбесіди з історії України (додаток 1 до Програми індивідуальної усної співбесіди з історії України для вступу до ОДАУ в 2022 році).
- На підготовку надається 20 хвилин.
- Рейтингова оцінка за відповідь на кожне питання індивідуальної усної співбесіди має максимальний бал – 50 балів.
- Максимальний бал за чотири відповіді складає – 200 балів.

**ЗНАЧЕННЯ РЕЙТИНГОВИХ ОЦІНОК В БАЛАХ
ЗА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ
ТА ЇХ КРИТЕРІЇ**

Оцінка в балах за відповідь на одне запитання	Критерій оцінки
45-50	Відповідь вступника на запитання повна, розгорнута, відображає сукупність усвідомлених знань із дисципліни, аргументовано розкриває основні положення, демонструє знання та розуміння всього матеріалу в повному обсязі, має чітку послідовну, логічну, обґрунтовану структуру, вказує на знання з дисципліни в системі міждисциплінарних зв'язків та здатність вступника самостійно, упевнено і правильно застосовувати знання, вирішуючи практичні завдання, відображає вмиле й точне формулювання висновків та узагальнень, має коректне мовне оформлення з використанням сучасної термінології.
35-44	Відповідь вступника на запитання повна, розгорнута, відображає знання та розуміння всього матеріалу з дисципліни загалом, чітко структурована, характеризується послідовним, логічним, обґрунтованим викладенням матеріалу з формулюванням висновків та узагальнень, вказує на здатність вступника правильно і без особливих труднощів застосовувати знання, вирішуючи практичні завдання, має коректне мовне оформлення з використанням сучасної термінології, проте містить декілька певних несуттєвих неточностей або незначних помилок.
25-34	Відповідь вступника на запитання недостатньо повна й недостатньо розгорнута, відображає знання та розуміння тільки основного програмового матеріалу з дисципліни в обсязі, який дає змогу застосувати цей матеріал, характеризується спрощеним викладенням матеріалу, містить помилки в розкритті понять та використанні термінів, вказує на певні порушення логіки та

	послідовності в застосуванні певних знань під час вирішення завдань, відображає потребу в корекції мовного оформлення.
менше 25	Виконання не задовольняє мінімальним критеріям.

- Результат індивідуальної усної співбесіди «Не зараховано» відповідає такій кількості набраних вступником балів – 99 та менше.
- Результат співбесіди «Зараховано» відповідає такій кількості набраних вступником балів – 100 та більше.

Голова предметної комісії
з історії України,
викладач

Інна ФЕДОРОВА